

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 164
MEI 2006

KLEDING 3

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortejaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortejaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

SCHORTEN

Hoe noemt u in uw dialect:

1. Een kledingstuk dat voorgebonden wordt om de kledij te beschermen, vooral bij het koken?

2.

4.

6.

2. Een schort met borststuk en schouderbanden?
(zie ill.2)
(fantasieschort, keukenschort, charlestonschort, gareelschort)

3. Het borststuk van zo'n schort?

4. Een schort zonder bovenstuk met twee linten die achteraan geknoopt worden?
(zie ill.4)

5. De linten of banden waarmee een schort om het middel gebonden wordt?

6. Een schort zonder mouwen die aan weerskanten open is en die men over het hoofd aantrekt? (zie ill.6) (kazuifelschort, overgooier)

7. De zak op zo'n schort?

8. Een schort met mouwen?
(kielschort, schabbeschort, paltoschort, frakschort, hele voorschoot)

9. Een meisjesuniformschort, die vooraan afgewerkt is met een plat stuk en plooitjes; meestal gemaakt uit zwarte, satijnachtige stof?
(toeschort, semousen schort, zwarte voorschoot, schoolschort, platstukschort, plooienschort)

10. Een voorschoot van jute of grof linnen, of een als schort gebruikte baalzak? <i>(balen schort, drolzak, juteschort, kruipschort, kruischort, slaafje)</i>	
11. Een voorschoot van leer of grove stof die ambachtslieden (zoals de smid) gewoonlijk ter hoogte van de schoot voorbinden om de gewone kleren te beschermen? <i>(leren voorschoot, smidsschort, schootsvel)</i>	
12. Een blauwlinnen, doordeweekse werkschort?	
13. Een schort die gedragen wordt bij het zaaïen of bij het vet strooien? <i>(zaaischort, strooischort, vettekleed)</i>	
14. Een zondags schort van blauwwit linnen?	
15. Een doordeweeks kleedje in de vorm van een schort?	
16. Een mannenschort met lange mouwen en knoopsluiting vooraan, zoals schoolmeesters vroeger droegen in de klas?	

NACHTKLEDIJ

Hoe noemt u in uw dialect:

17. Nachtkleren in het algemeen?	
18. Een nachtkleed (zowel voor mannen als voor vrouwen)?	
19. Gebruikt u een andere naam voor het nachtkleed voor mannen en het nachtkleed voor vrouwen? Zo ja, hoe noemt u: Het nachtkleed voor vrouwen?	
20. Het nachtkleed of hemd voor mannen?	
21. Nachtkledij voor mannen en vrouwen, bestaande uit een broek en jas?	

22. Een muts die gedragen wordt tijdens het slapen?	
23. Een lange jas die men boven de nachtkledij draagt?	

ONDERKLEDING

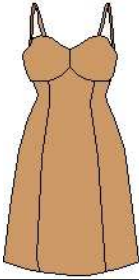
Hoe noemt u in uw dialect:

24. De kleren die onder de bovenkleren gedragen worden, dus onmiddellijk op het lichaam?	
25. Kent u een uitdrukking voor iemand die in zijn ondergoed loopt? Zoja, welke?	
26. Een hemdje dat op het blote lijf wordt gedragen, tegen de kou of tegen het zweten voor vrouwen?	
27. Een hemdje dat op het blote lijf wordt gedragen, tegen de kou of tegen het zweten voor mannen?	
28. Droegen de vrouwen in uw streek 's winters twee soorten hemdjes onder de bovenkledij? Zoja, hoe noemt u: Het hemdje dat op het blote lijf werd gedragen?	
29. Het hemdje dat boven het eerste hemdje werd gedragen?	
30. Een (zelf)gebreid onderlijf?	
31. Kent u speciale benamingen voor soorten onderlijven (bv. zonder mouwen, met lange mouwen,...)? Gelieve ook een beschrijving te geven. [Opmerking: we zijn niet op zoek naar omschrijvingen zoals ' <i>lijveke met korte mouwen</i> ', maar naar specifieke dialectwoorden.]	

32. De slip van een ouderwets onderhemd?	
33. Een nauwsluitend, warm wollen kledingstuk dat vroeger boven het korset gedragen werd? <i>(cache-corset, kamzole, corsetlijfje, borstrok, hemdrok)</i>	
34. Een broek als onderkledingstuk voor vrouwen?	
35. Een broek als onderkledingstuk voor mannen?	
36. Heeft u speciale benamingen voor soorten mannenonderbroeken? Zo ja, gelieve de naam en een beschrijving te geven. [Opmerking: we zijn niet op zoek naar omschrijvingen zoals ‘onderbroek met lange pijpen’, maar naar specifieke dialectwoorden.]	
37. De ouderwetse vrouwenonderbroek die in het midden, ter hoogte van het kruis open was?	
38. Kent u een spotnaam voor zo’n broek? Zo ja, welke? <i>(snelpisser, snelzeiker, hespezak, rappisser)</i>	
39. Hoe noemde men aanvankelijk de gesloten vrouwenonderbroek, in tegenstelling tot het open model?	
40. De ouderwetse onderbroek voor kleine meisjes, die onder de rok uitstak en onder de knie vastgebonden werd? <i>(kanten broek, pijpenbroek, calecon, directoire, Franse broek)</i>	
41. Kent u nog andere benamingen voor soorten vrouwenonderbroeken? Zo ja, gelieve de naam en een omschrijving te geven.	

42. Een nauw onderkledingstuk voor vrouwen, om het figuur te modelleren? (zie ill.42)	
43. Kent u een spottende benaming voor dit kledingstuk? Zo ja, welke?	
44. Eén van de metalen staafjes in dit onderkledingstuk?	
45. Het koord waarmee dit onderkledingstuk wordt aangespannen?	
46. Een elastisch buikkorset zonder sluiting? (zie ill.46)	
47. Een elastisch buikkorset in de vorm van een broekje? (zie ill.47)	
48. De combinatie van een bustehouder en een gaine of broekgaine? (zie ill.48)	
49. Een steunband voor de boezem? (zie ill.49)	
50. Kent u spottende benamingen voor de boezemhouder? Zo ja, welke? <i>(slaapmutsje voor een tweeling, soutien-george, julien-george, tettengareel, mammezak, bollewinkel, loezemuite)</i>	

51. Het vrouwenonderkleed met schouderbanden, dat onder de bovenkleding gedragen wordt?	
52. Een rok die onder de bovenkleding gedragen wordt?	
53. De zak in de ouderwetse onderrok, waarin men het geld bewaarde of waarin men goederen smokkelde?	

HOOFDDEKSELS (DEEL 1)

Mutsen

Hoe noemt u in uw dialect:

54. Hoe noemt u in het algemeen een hoofddekse
dat meestal gemaakt is uit wol en in de winter
gedragen wordt tegen de kou?

55. Een lange, in een punt eindigende muts met eventueel een kwast? (zie ill. 55) <i>(truizemuts, fokkemuts, tuitemuts, pullemuts, flochemuts, kaboutermuts, pinnemuts, ...)</i>	
56. De (lange) hangende kwast van die muts? (zie ill.56)	
57. Een bundeltje korte draden (in de vorm van een bol) bovenop een muts? (zie ill.57)	

58. 59.

58. Een muts die nauw om het hoofd en de hals sluit en die alleen (een deel van) het aangezicht onbedekt laat? (zie ill.58)

(bivaksmuts, passe-montagne, muilemuts, muilwant, kagoele)

59. Een platte, ronde, meestal donkerblauwe mannenmuts uit vilt? Deze muts is meestal afgeboord met een leren lintje en heeft een rechtopstaand pinnetje in het midden? (zie ill.59)

(beret, baret, alpin, toque, toep, platte muts, Franse muts)

60. Een kaki of donkerblauw mutsje van hetzelfde model, dat door militairen wordt gedragen?

61. De vilten vrouwenmuts van hetzelfde model of met zeskantige bol, die in allerlei kleuren wordt gedragen ?

62. Kleppen die dienen om de oren tegen de kou te beschermen bij vriesweer?

63. Een muts gemaakt uit bont, in het algemeen?

(vellen muts, foururen muts, mienemuts, haren muts)

64.

65.

64. Leren muts met oorlapen die onder de kin of op de bol worden samengebonden; het model komt uit Rusland? (zie ill.64)

65. Leren mannenmuts met oorlapen, die onder de kin sluit; ze werd gedragen door piloten van open vliegtuigjes en ook door bromfietzers? (zie ill.65)

66.

67.

66. Klein, rond mannenmutsje, dat alleen de kruin bedekt; het werd vroeger door priesters gedragen en door oudere mannen? (zie ill.66)

67. De ouderwetse soldatenmuts met kwast die behoorde tot het Belgische soldatenuniform tijdens de Eerste Wereldoorlog? (zie ill.67)

(flossemuts, pajottemuts, piottemuts, soldatenmuts, scheepje)

Hoeden

Hoe noemt u in uw dialect:

68. De bol of het bovenste deel van de hoed?

69. De rand van een hoed?

(vooi, boord, klip, klep, passe)

70. Een pronkveer op een hoed?

71. Een lange stift met knop die dwars door een dameshoed en het haar gestoken wordt, om die op het hoofd te bevestigen?

72. Het lint rond de bol van een hoed?

73. De deuk in een hoed?

74. Een vilten mannenhoed met één of meer deuken?

(kaphoed, kiphoed, deukhoed, vilthoed, slappe hoed, kethoed)

75. De hoge mannenhoed, bestaande uit een cilindervormig bovendeel en een harde rand?

76. Een buishoed waarvan de cilinder maar half zo hoog is als bij het hierboven gevraagde model?	
77. Kent u een schertsende benaming voor de buishoed? Zo ja, welke? (<i>kolenkot, hondekot, kachelpijp, stovebuis</i>)	
78. Een hoed waarvan het middenstuk bestaat uit een harde bol?	
79. Kent u een schertsende benaming voor de bolhoed? Zo ja, welke? (<i>hondekot, teerpot, pispot, beerschepper</i>)	
80. Een strooien hoed ter bescherming tegen de zon?	
81. Het witte, gevlochten strooien mannenhoedje dat in de jaren 20 in de mode kwam, en erg populair werd door chansonniers als Maurice Chevalier? (zie ill.81) (<i>chevalier, canottier, strohoed</i>)	
82. Een hoed die uitloopt op twee punten; hij werd o.m. gedragen door Napoleon Bonaparte en door de kerkbaljuw tijdens de zondagsmis? (zie ill.82) (<i>steek, suisse, napoleonhoed, klaphoed, tuithoed</i>)	
83. De ouderwetse priestersteek, waarvan de gedeeltelijk opgeslagen luifel drie hoeken vertoonde, en met bovenaan een kwast? (ill.83) (<i>kalootje, pastershoed, beret, drietruis, driebek, drietip, tricolor, pastersteek, klaphoed, giebek</i>)	
84. De ronde priesterhoed?	
85. Een ouderwetse strooien vrouwenhoed met vooraan een brede luifel en met aan de zijkanten enkele zijden linten die onder de kin dichtgeknoopt kunnen worden?	